

คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ CHINESE NUMERAL CLASSIFIERS USED FOR COUNTING ANIMALS

กมลทิพย์ รักเกียรติยศ¹

Kamontip Rakkiattiyod¹

li_yu_jie@hotmail.com.

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ
มหาวิทยาลัยนานาชาติศึกษาเซี่ยงไฮ้

¹ Ph.D, candidate (Teaching Chinese to Speakers of Other Languages),
Shanghai International Studies University.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยคำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักการใช้คำของคำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์ โดยทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากพจนานุกรมมาวิเคราะห์ การศึกษาคำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์นั้น พบว่าคำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์ส่วนใหญ่เป็นเอกพจน์ คือ “只 (zhī)” แปลว่า ตัว ส่วนคำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์ที่เป็นพหูพจน์ส่วนใหญ่ คือ “群 (qún)” แปลว่า ฝูง ส่วนสาเหตุการเลือกใช้คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์พบว่าสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ มีที่มาจากรูปร่างของสัตว์ และมีที่มาจากพฤติกรรมของสัตว์

คำสำคัญ: คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์เป็นเอกพจน์ คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์เป็นพหูพจน์

Abstract

The research aimed to study on the using of Chinese numeral classifiers used for counting animals by collecting all the information from the dictionary which have been analyzed. The results show that the Chinese numeral classifiers used for counting animals was singular most use “只 (zhī)” and the Chinese numeral classifiers used for counting animals was plural most use “群 (qún)”. As a result, this study Chinese numeral classifiers used for counting animals that can be classified according to the shape and behavior of animal.

Keywords: Chinese Numeral Classifiers Used for Counting Animals, Chinese numeral classifiers used for counting animals was singular, Chinese numeral classifiers used for counting animals was plural

บทนำ

คำ เป็นหน่วยของภาษาที่สื่อถึงความหมายซึ่งประกอบด้วยคำหนึ่ง พยางค์หรือมากกว่า ปกติแล้วในแต่ละคำจะมีรากศัพท์ที่แสดงถึงความหมายและที่มาของคำนั้น การนำคำหลายคำมาประกอบกันจะทำให้เกิดวลีหรือประโยคซึ่งใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นไป ดังภาษาในแถบเอเชียหลายภาษา เช่น ภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม เป็นต้น

ภาษาที่มีการใช้คำลักษณนามนั้นจัดเป็นลักษณะเด่นของภาษา เพราะคำลักษณนามทำหน้าที่ประกอบนามอื่นเพื่อแสดงถึงรูปร่าง ขนาด หรือปริมาณของนามนั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1001-1002) ให้คำนิยาม คำลักษณนาม ว่าคือ คำนามที่แสดงลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่น คน 3 คน แมว 2 ตัว ชลู่ 3 เล้า ลูกคนโต หมวกใบใหญ่ เป็นต้น คำลักษณนามภาษาไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายคำส่งผลให้ผู้เรียนภาษาไทยเกิดความสับสนในการใช้ เช่น ช้าง 1 โขลง ช้างบ้าน 1 เชือก ช้างป่า 1 ตัว งาช้าง 1 กิ่ง งาช้าง 1 คู่ เป็นต้น ปัญหาความสับสนและการใช้ลักษณนามผิดพลาดของผู้เรียนภาษาไทยก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับผู้เรียนภาษาจีน โดยพบว่าผู้เรียนภาษาจีนมักใช้คำลักษณนามผิดอยู่บ่อยครั้ง เช่น การใช้คำว่า “个 (gè)” ซึ่งหมายถึง ชิ้น อัน คน เป็นลักษณนามแทนสิ่งที่ตนไม่ทราบอย่างแน่ชัด ทำให้ชาวไทยที่เรียนภาษาจีนมักจะใช้คำว่า “อัน” เป็นลักษณนามแทนสิ่งที่ตนไม่ทราบอย่างแน่ชัด ส่วนคำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์นั้นผู้เรียนชาวไทยมักใช้คำว่า “ตัว” เพราะถือว่า สัตว์มีร่างกายจึงใช้คำลักษณนามแสดงถึงร่างกาย เช่น ปลา 2 ตัว หมา 3 ตัว ซึ่งเป็นการใช้คำลักษณนามที่ผิดพลาดจากหลักภาษาจีนเนื่องจากภาษาจีนมีคำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์หลายคำ และยังใช้คำลักษณนามกับสัตว์แต่ละประเภทแตกต่างกันด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนภาษาจีนเกิดความสับสนในการเลือกใช้คำลักษณนามให้ถูกต้อง เช่น “一条鱼 (yītiáoyú ปลา 1 ตัว), 一头牛 (yītóuniú วัว 1 ตัว),

一只猫 (yīzhīmāo แมว 1 ตัว), 一条狗 (yītiáogǒu สุนัข 1 ตัว)” ซึ่งสุนัขไม่เพียงแค่ว่า “条 (yītiáo)” สามารถใช้ “只 (zhī)” ได้เช่นกัน เช่น “一只狗 (yīzhīgǒu)” เป็นต้น

ด้วยความสับสนในการใช้ลักษณนามที่ใช้กับสัตว์เช่นนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์และสาเหตุของการใช้คำลักษณนามที่ต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางในการสังเกตหลักการเลือกใช้คำลักษณนามได้อย่างถูกต้อง ทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและการเรียนการสอนภาษาจีนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์
2. เพื่อวิเคราะห์หลักการใช้คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์

ทบทวนวรรณกรรม

สุนทรีย์ ชัยสถาผล (2543) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาจีนกลางกับภาษาไทย โดยศึกษาคำลักษณนามที่ปรากฏในโครงสร้างนามวลีและกริยาวลีด้วยการวิเคราะห์ประเภท คำลักษณนาม และศึกษาคำลักษณนามเมื่อปรากฏร่วมกับคำบอกจำนวนภาษาจีนกลาง รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกับคำลักษณนามในภาษาไทย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คำลักษณนามภาษาจีนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภทใหญ่ คือ คำลักษณนามที่ใช้ประกอบกับคำนาม และคำลักษณนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยา คำลักษณนามในภาษาจีนไม่สามารถนำมาใช้เพียงตัวเดียวได้เพราะจำเป็นต้องใช้ประกอบกับคำอื่นตำแหน่งที่ปรากฏในโครงสร้างนามวลีและกริยาวลีของคำลักษณนามทั้งสอง

ภาษา มีความแตกต่างกันคือ คำบอกจำนวนในภาษาจีนสามารถปรากฏร่วมกับ คำลักษณนามได้สองลักษณะ ในขณะที่คำบอกจำนวนภาษาไทยสามารถปรากฏร่วมกับคำลักษณนามได้ไม่จำกัด

ปิยนันท์ โพธิวัฒน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทย โดยรวบรวม คำลักษณนามในภาษาจีน ที่ใช้เฉพาะใช้เฉพาะในปัจจุบันและจากตำราต่างๆ จำนวน 213 คำ ผลการวิจัย พบว่า ความเหมือนและความแตกต่างกันในด้านการใช้ลักษณนาม การจำแนก คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษานั้นทำให้ทราบว่าทั้งสองภาษา มีความ คล้ายคลึงกันคือ นิยมใช้คำลักษณนามประเภทสิ่งของมากที่สุด และใช้คำลักษณ นามที่ใช้ประเภทมนุษย์ได้น้อยที่สุด ผลการศึกษายังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ของทั้งสองชนชาติรวมถึงลักษณะความเป็นอยู่ของชนชาตินั้นๆ ด้วย

พิชญาน์ สมบุตร (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้ลัก ษณนามบอกสิ่งของในภาษาจีนของนักศึกษาไทย โดยมุ่งเน้นศึกษาคำลักษณนาม และศึกษาความหมายรวมถึงการใช้ลักษณนามบอกสิ่งของในภาษาจีน ทั้งยัง ศึกษาปัญหาการใช้ลักษณนามบอกสิ่งของในภาษาจีน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สามารถจัดหมวดหมู่คำลักษณนามบอกสิ่งของในภาษาจีนได้ 7 หมวดหมู่ดังต่อ ไปนี้ คำลักษณนามบอกหมวดห้องครัว คำลักษณนามบอกหมวดห้องนอน คำลัก ษณนามบอกหมวดห้องรับแขก คำลักษณนามบอก หมวดห้องน้ำ คำลักษณนาม บอกหมวดเครื่องแต่งกาย คำลักษณนามบอกหมวดเครื่องเขียน คำลักษณนาม บอกหมวดอุปกรณ์ไฟฟ้า ผลการศึกษาปัญหาการใช้ลักษณนามบอกสิ่งของใน ภาษาจีน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจการใช้ 只、把、方 จึงทำให้ ทำผิดพลาดบ่อยที่สุด

จากงานวิจัยข้างต้นทำให้ทราบว่า การใช้คำลักษณนามไม่ได้มีเพียงภาษา

ไทยเท่านั้น ยังมีภาษาอื่นที่ใช้คำลักษณนามเช่นกัน และการใช้คำลักษณนามในแต่ละภาษาย่อมมีหลักการและกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ผู้ใช้ภาษาควรมีความสามารถเลือกใช้คำลักษณนามร่วมกับคำนามให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษานั้นๆ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยใช้ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ พจนานุกรม ทำการจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์หลักการใช้คำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์ในภาษาจีน แล้วนำเสนอรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ทั้งภาษาจีนและภาษาไทย จำนวน 241 ชนิด จากหนังสือ 4 เล่ม คือ

- หนังสือเรื่อง ศัพท์จีนกลางสำหรับผู้เริ่มเรียน 初级汉语词汇 ของสำนักพิมพ์เอ็มไอเอส

- หนังสือคำศัพท์ ไทย-จีน-อังกฤษ ของ พิภู บุชบก และ นาถิตา สุธิรนาถ

- หนังสือศัพท์หมวด-จีน 4,000 คำ ของเจ้าเหวยซือ

- หนังสือเริ่มเรียนภาษาจีนด้วยคำศัพท์พื้นฐาน (ฉบับใหม่) 基础汉语：学习汇(新版) ของฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์สื่อวิญญู

2. นำคำศัพท์ที่ได้ทั้งหมดมาศึกษาวิเคราะห์หลักการใช้คำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์ในภาษาจีน

3. สรุปอภิปรายผลและนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวินิจฉัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ (1) คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์พบจำนวน 2 ประเภท คือ 1) คำลักษณะนามที่ใช้กับหมวดสัตว์เอกพจน์¹ และ 2) คำลักษณะนามที่ใช้กับหมวดสัตว์พหูพจน์¹ (2) ผลการวิเคราะห์สาเหตุการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เกิดจากลักษณะรูปร่างของสัตว์ และ 2) เกิดจากพฤติกรรมของสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

1. คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์

ตาราง 1 คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์

ลำดับ	คำลักษณะนามเอกพจน์	จำนวน (คำ)	ร้อยละ	คำลักษณะนามพหูพจน์	จำนวน (คำ)	ร้อยละ
1	只	141	55%	群	181	71%
2	头	38	15%	窝	64	25%
3	匹	5	2%	行	4	2%
4	条	68	27%	对	3	1%
5	峰	2	1%	队	3	1%
	รวม	254	100%	รวม	255	100%

จากการตารางที่ 1 พบว่าจากจำนวนสัตว์ทั้งหมด 241 ชนิดนั้น มีการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์เอกพจน์จำนวน 254 ครั้ง โดยเรียงจากจำนวนมากไปหาน้อยได้ดังนี้ “只 (zhī)” จำนวน 141 ครั้ง คิดเป็น 55% “条 (tiáo)”

¹ คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์พหูพจน์ คือ “群、窝、行、对、队”

จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็น 27% “头 (tóu)” จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็น 15% “匹 (pǐ)” จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็น 2% “峰 (fēng)” จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็น 1% และคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์พหูพจน์ 255 ครั้ง โดยเรียงจากจำนวนมากไปหาน้อยได้ดังนี้ “群 (qún)” จำนวน 181 ครั้ง คิดเป็น 71% “窝 (wō)” จำนวน 64 ครั้ง คิดเป็น 25% “行 (háng)” จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็น 2% “对 (duì)” จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 1% “队 (duì)” จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 1%

ด้านคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์นั้น พบว่า คำลักษณะนามที่ใช้คำศัพท์หมวดสัตว์เอกพจน์ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “只、头、匹、条、峰” ถ้านำมาแปลเป็นภาษาไทย คือ ตัว แต่การนำมาใช้มากที่สุด คือ คำว่า “只 (zhǐ)” ส่วนคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์พหูพจน์ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “群、窝、行、对、队” ถ้านำมาแปลเป็นภาษาไทย คือฝูง แต่การนำมาใช้มากที่สุด คือคำว่า “群 (qún)” ซึ่งการนำคำลักษณะนามภาษาจีนไปใช้กับสัตว์นั้นผู้ใช้ภาษาต้องมีความสามารถพิจารณาเลือกใช้ได้ว่าควรใช้คำลักษณะนามใดกับสัตว์ชนิดไหน เพราะสัตว์แต่ละชนิดมีการใช้คำลักษณะนามที่แตกต่างกันเช่น “一只虾 (yīzhīxiā กุ้ง 1 ตัว)” ส่วน “ม้าและอูฐ” เช่น “ม้า” จะใช้คำลักษณะนาม “匹 (pǐ)” ยกตัวอย่างประโยค เช่น “一匹马 (yīpǐmǎ ม้า 1 ตัว)” และ “อูฐ” จะใช้ คำลักษณะนาม “峰 (fēng)” ยกตัวอย่างประโยค เช่น “一峰骆驼 (Yīfēngluòtuó อูฐ 1 ตัว)” เป็นต้น

2. วิเคราะห์สาเหตุการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์
คำลักษณะนามในภาษาจีนนั้นมีความเหมือนและความแตกต่างจากคำลักษณะนามในภาษาไทยอยู่ หลายประการ ซึ่งในภาษาไทยนั้นจะใช้คำลักษณะนามกับคำศัพท์หมวดสัตว์ว่า “ตัว” สังเกตจากสัตว์ส่วนใหญ่่นั้นถือว่าเป็นร่างกายจึงใช้ลักษณะนาม

ของร่างกาย แต่ในภาษาจีนสามารถวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์คำลักษณนามภาษาจีนจากลักษณะรูปร่างของสัตว์

เนื่องจากสัตว์จะมีลักษณะรูปร่างที่แตกต่างกันในแต่ละชนิดในแต่ละประเภท ซึ่งแต่ละประเภทนั้นอาจใช้คำลักษณนามไม่เหมือนกัน ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามภาษาจีนจากรูปร่างของสัตว์ได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแมว

(www.vcg.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 1 พบว่า “只 (zhī)” เป็นลักษณนามที่ใช้ระบุถึงสัตว์ที่มีรูปร่างขนาดค่อนข้างเล็กที่มีขา โดยสามารถสังเกตได้จากรูปลักษณะตัวอักษร “只 (zhī)” จะมีตัวอักษร 口 มีอักษรสองขีดอยู่ข้างล่างซึ่งอักษรสองขีดที่อยู่ด้านล่างนั้น มีรูปลักษณะตัวอักษรคล้ายขาของสัตว์ เช่น “猫 (māo แมว), 狗 (gǒu สุนัขหมา), 鸡 (jī ไก่)” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ 1   那只仓鼠在啃一粒葵花籽。
Nà zhī cāngshǔ zài kěn yī lì kuīhuā zǐ。
หนูแฮมเตอร์ตัวนั้นกำลังแทะเมล็ดทานตะวัน

จากประโยคที่ 1 พบว่า “只 (zhī)” มักจะใช้กับสัตว์ขนาดเล็กที่มีขา
หนูแฮมเตอร์เป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กมีขา ดังนั้นจึงสามารถใช้ “只 (zhī)” กับหนู
แฮมเตอร์ได้

ภาพที่ 2 รูปวัว

(www.quanjing.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

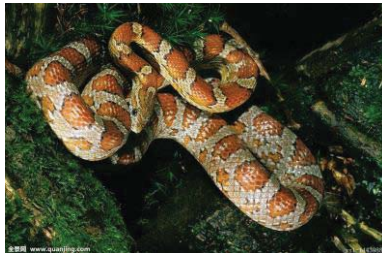
จากรูปภาพที่ 2 พบว่า “头 (tóu)” แปลว่า “หัว” เป็นลักษณะนามที่
ใช้ระบุถึงสัตว์ที่มีรูปร่างขนาดค่อนข้างใหญ่และใช้กับสัตว์เลี้ยงในปศุสัตว์ เมื่อ
สังเกตจากการมองเห็นสัตว์ชนิดนั้นแล้ว สิ่งแรกที่สังเกตได้ คือหัวขนาดใหญ่ของ
สัตว์ ดังนั้นจึงใช้ “头 (tóu)” เป็นคำลักษณะนามในการบอกจำนวนของสัตว์
เช่น “牛 (niú วัว), 猪 (zhū หมู), 羊 (yáng แกะ)” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ 2 这头大象有很大的耳朵

Zhè tóu dà xiàng yǒu hěn dà de ěrduo。

ช้างตัวนี้มีหูที่ใหญ่มาก

จากตัวอย่างประโยคที่ 2 นั้นพบว่า “头 (tóu)” ใช้กับสัตว์ที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ ดังนั้น ช้างมีรูปร่างที่ค่อนข้างใหญ่จึงใช้ “头 (tóu)” ได้

ภาพที่ 3 รูปภาพ

(www.quanjing.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 3 พบว่า “条 (tiáo)” เป็นลักษณนามที่ใช้ระบุถึงสัตว์ที่มีรูปร่างเรียวยาว จะมีขาหรือไม่มีขาก็ได้ เช่น “蛇 (shé), 蚯蚓 (qiūyǐn ไส้เดือน), 鱼 (yú ปลา)” เป็นต้น สัตว์เหล่านี้มีลักษณะดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงใช้ “条” เป็นคำลักษณนามเพื่อใช้ในการระบุจำนวน ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ 3 他把一条蚯蚓拿起来。

Tā bǎ yī tiáo qiūyǐn ná qǐ lái。

เขา(ผู้ชาย)หยิบไส้เดือนขึ้นมาหนึ่งตัว

จากรูปประโยคที่ 3 พบว่า “条 (tiáo)” มักจะใช้กับสัตว์ที่ลักษณะเรียวยาว จะมีขาหรือไม่มีขาก็ได้ เมื่อไส้เดือนเป็นสัตว์ที่มีลำตัวเรียวยาว จึงสามารถใช้ “条 (tiáo)” ได้

ภาพที่ 4 รูปม้า

(www.quanjing.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 4 พบว่า “匹 (pǐ)” ใช้ระบุลักษณะนามเฉพาะ ซึ่งใช้สำหรับ “马 (mǎ ม้า), 驴子 (lǘzi ลา), 驴骡 (lǘluó ล่อ)” เท่านั้น ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ 4 一匹斑马在一块泥泞的草地上吃草。

Yī pǐ bānmǎ zài yī kuài nínnìng de cǎodìshàng chī cǎo。
 ม้าลายตัวหนึ่งกินหญ้าอยู่บนสนามหญ้าแห่งหนึ่ง

จากตัวอย่างประโยคที่ 4 นั้น พบว่า “匹 (pǐ)” เป็นคำลักษณนามเฉพาะที่สามารถใช้กับม้าหรือล่อเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่สามารถใช้คำลักษณนามอื่นได้ถึงแม้ว่าม้าลายจะเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างใหญ่แต่ว่าม้าลายคือม้าชนิดหนึ่งจึงสามารถใช้ “匹 (pǐ)” ได้

ภาพที่ 5 รูปอูฐ

(www.cntuku.cn สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 5 พบว่า โหนดที่อยู่ด้านหลังของอูฐที่มีรูปร่างคล้ายยอดภูเขา ดังนั้นจึงใช้ “峰 (fēng)” เป็นคำลักษณนามในการระบุจำนวนของสัตว์ ซึ่ง “峰 (fēng)” แปลว่า “ยอดเขาหรือของที่มีลักษณะคล้าย ยอดเขา” ใช้ระบุลักษณนามเฉพาะ ซึ่งใช้สำหรับ “骆驼 (luòtuó อูฐ), 羊驼 (yángtuó อัลปาก้า)” เท่านั้น ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ 5 这动物园有一峰单峰骆驼和三头羊驼。

Zhè dòngwùyuán yǒu yī fēng dānfēng luòtuó hé sān tóu yángtuó。

สวนสัตว์แห่งนี้มีอูฐโหนกเดียวหนึ่งตัวและอัลปาก้าสามตัว

จากตัวอย่างประโยคที่ 5 นั้นพบว่า “峰 (fēng)” เป็นคำลักษณนาม เฉพาะที่สามารถใช้กับสัตว์ประเภทอูฐได้อย่างเดียว

2.2 การวิเคราะห์คำลักษณนามภาษาจีนจากลักษณะพฤติกรรมของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิดมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน บางชนิดอาจมี พฤติกรรมการอยู่รวมกันเป็นฝูง แต่บางชนิดอาจมีพฤติกรรมอยู่ด้วยกันเป็นคู่ ซึ่ง เหตุผลเหล่านี้จึงสามารถนำมาวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามภาษาจีนที่เกิดจาก พฤติกรรมของสัตว์ได้ ดังนี้

ภาพที่ 6 รูปฝูงผีเสื้อ

(www.huitu.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 6 พบว่า “群 (qún)” มีตามความหมายเป็นภาษาไทยว่า “ฝูง” เป็นลักษณะนามที่ใช้ระบุถึงสัตว์ที่มีสี่ขา แมลง และนก ที่มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตแบบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อนหรือฝูง เช่น “马 (mǎ ม้า), 蝇子(yíngzi แมลงวัน), 蝴蝶(húdié ผีเสื้อ)” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 6 有一群鳄鱼在海里。
Yǒu yī qún èyú zài hǎi lǐ。
มีจระเข้ฝูงหนึ่งอยู่ในแม่น้ำ

จากตัวอย่างประโยคที่ 6 พบว่าจระเข้ไม่มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตอยู่รวมกันเป็นคู่ แต่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือฝูง จึงเป็นสาเหตุให้ต้องเลือกใช้คำลักษณะนาม “群 (qún)” แปลว่า “ฝูง” โดยเป็นสรรพนามที่ใช้กับสัตว์ที่มีสี่ขา แมลง และนก

ภาพที่ 7 รูปขบวนอูฐ
(www.huitu.com สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 7 พบว่าเมื่อ “骆驼 (luòtuó อูฐ)” เดินในทะเลทราย จะมีพฤติกรรมการเดินทางตามกันเป็นแถว ลักษณะของพฤติกรรมการเดินทางของสัตว์ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเช่นนี้ จึงควรใช้คำลักษณนามว่า “队 (duì)” แปลว่า “แถว” อันเป็นลักษณนามของสัตว์ที่มีพฤติกรรมเดินทางเป็นแถวหรือขบวน นอกจากอูฐแล้วยังมีสัตว์บางชนิดที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันนี้ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 7 一队骆驼在沙漠里生活。

Yī duì luòtuó zài shāmò lǐ shēnghuó。

อูฐหนึ่งฝูงอยู่ในทะเลทราย

จากตัวอย่างประโยคที่ 7 พบว่าพฤติกรรมเดินทางเป็นแถวของอูฐ เป็นสาเหตุให้เลือกใช้คำลักษณนาม “队 (duì)” นั่นเอง ซึ่งคำลักษณนามภาษาจีนคำว่า “队 (duì)” แปลว่า “แถว”

ภาพที่ 8 รูปฝูงนกกระเรียนขาว

(www.ctps.cn/phonetnet/product.asp?proid=2308766 สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 8 พบว่าพฤติกรรมการบินของฝูงนกกระเรียนนั้น มีลักษณะการบินเป็นกลุ่มและมีการบินเรียงตัวกันคล้ายรูปตัววี โดยจะมีนกตัวหนึ่งบินอยู่ข้างหน้าคล้ายกับมีผู้นำ ดังนั้นคำลักษณะนามภาษาจีนจึงใช้คำว่า “行 (háng)” แปลว่า “แถว” เหมือนกับ คำว่า “队 (duì)” แต่มีความแตกต่างกันที่ลักษณะนาม “行 (háng)” ใช้ระบุลักษณะการบินที่เป็นแถวของสัตว์ปีกบางชนิด เช่น “白鹤 (báihè นกกระเรียนขาว), 鹤 (hè นกกระเรียน), 大雁 (dà yàn ห่านป่า)” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 8 天空上有一行白鹤

Tiānkōng shàng yǒu yī háng báihè。

บนท้องฟ้ามีนกกระเรียนขาวหนึ่งฝูง

จากตัวอย่างประโยคที่ 8 นั้น พบว่าในรูปประโยคนั้น “บนท้องฟ้ามีนกกกระเรียนขาหนึ่งฝูง” การเลือกใช้คำลักษณนามดังกล่าวมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการบินตามกันเป็นแถวของนกกกระเรียน จึงเป็นสาเหตุให้ใช้ลักษณนาม “行 (háng)” นั่นเอง

ภาพที่ 9 รูปคู่นกเป็ดแมนดาริน

(<http://maxiude777.blog.163.com/blog/tatic/24786702120160911149958/>

สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 9 พบว่าพฤติกรรมของนกเป็ดน้ำแมนดารินเมื่อใกล้ถึงฤดูหนาวเป็ดน้ำแมนดารินจะจับกลุ่มอยู่ด้วยกันเป็นฝูง เมื่อหาคู่ครองได้แล้วก็จะแยกออกจากฝูงไปอยู่ด้วยกัน ดังนั้นจึงพบเห็นนกเป็ดน้ำแมนดารินใช้ชีวิตอยู่เป็นคู่ ๆ และมีคู่ครองเพียงตัวเดียวไปจนตลอดชีวิต ด้วยสาเหตุนี้นกเป็ดน้ำแมนดารินจึงใช้คำลักษณนามภาษาจีนว่า “对 (duì)” แปลว่า “คู่” ซึ่งใช้ระบุลักษณนามของสัตว์ที่มีพฤติกรรมการอยู่ด้วยกันเป็นคู่เช่น “鸳鸯 (yuānyāng นกเป็ดแมนดาริน)” ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 9   河里有一对美丽的鸳鸯。

Hé lǐ yǒu yī duì měilì de yuānyāng。

ในแม่น้ำมีเป็ดแมนดารินที่สวยงามหนึ่งคู่

จากตัวอย่างประโยคที่ 9 พบว่าพฤติกรรมการใช้ชีวิตอยู่เป็นคู่ของนกชนิดนี้ เป็นสาเหตุให้ชาวจีนเลือกใช้คำลักษณนาม “对 (duì)” ซึ่งคำลักษณนามภาษาจีนคำว่า “对 (duì)” จะใช้กับสัตว์ที่อยู่เป็นคู่นั่นเอง

ภาพที่ 10 รูปรังนก

(<http://guangzhong81.blog.163.com/blog/static/1993412882012317101241278/> สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2562)

จากรูปภาพที่ 10 พฤติกรรมของนกที่อาศัยอยู่ในรัง เป็นสาเหตุให้ใช้คำลักษณะนามว่า “窩 (wō)” มีความหมายว่า รัง (ของนกและสัตว์แมลง) และยังใช้ระบุลักษณะนามของสัตว์ที่ฟักไข่หรือตกลูกออกมาคอกหนึ่ง เช่น สุนัข แมว แกะ หมู เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 10 孵了几窝小鸡。

Fū le jǐ wō xiǎojī。

ไข่หนึ่งรังฟักออกมาเป็นลูกไก่หลายตัว

จากตัวอย่างประโยคที่ 10 นั้น พบว่า “窩 (wō)” เป็นศัพท์บอกจำนวนที่ใช้กับสัตว์ที่ตกลูกออกมาเป็นคอก เช่น สุนัข แมว ไก่ แกะ แพะ หมู เป็นต้น จากประโยคข้างต้นนี้กล่าวถึงว่าแม่ไก่ฟักไข่แล้วได้ลูกไก่หลายตัว ซึ่งตรงกับความหมายของ “窩 (wō)” นั่นเอง

จากการวิเคราะห์สาเหตุการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์นั้น พบว่าคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับสัตว์นั้นสามารถแบ่งได้ตามรูปร่างของสัตว์ และพฤติกรรมของสัตว์ โดยสัตว์เหล่านั้นมีลักษณะรูปร่างและพฤติกรรมที่แตกต่างกันจึงส่งผลให้มีการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่ต่างกัน

อภิปรายผลและสรุปผล

เมื่อวิเคราะห์ผลจากการวิจัยพบว่า คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากลักษณะรูปร่างและพฤติกรรมของสัตว์ว่าการดำรงชีวิตอย่างไรในธรรมชาติซึ่งการดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมของสัตว์แต่ละชนิดมีความแตกต่างกันจึงทำให้เกิดการใช้คำลักษณะนามที่ใช้มีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Yao Siqi (2561) ได้กล่าวว่

กระบวนการทางมนต์ทัศน์หรือเป็นกลไกสำคัญ อย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในระบบปริมาณของมนุษย์ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้รับจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัวสัตว์กับมนุษย์มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงมักจะถูกนำมาใช้เป็นสิ่งที่มนุษย์คุ้นเคยใกล้ตัวมาใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อเรียนรู้และเข้าใจโลก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเลือกใช้คำลักษณะนามส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมและสัญชาตญาณการดำรงชีวิตของสัตว์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีการแบ่งไว้อย่างหลากหลายทั้งในภาษาจีนและไทย

จากการศึกษาคำลักษณะนามข้างต้น เพื่อศึกษาคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์และวิเคราะห์หลักการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์ พบว่าด้านคำลักษณะนามภาษาจีนที่ใช้กับคำศัพท์หมวดสัตว์พบว่าคำลักษณะนามที่ใช้กับหมวดสัตว์เอกพจน์ส่วนใหญ่ คือ “只 (zhī)” แปลว่า ตัว ส่วนคำลักษณะนามที่ใช้กับหมวดสัตว์พหูพจน์ส่วนใหญ่ คือ “群 (qún)” แปลว่า ฝูง ส่วนหลักการใช้คำลักษณะนามที่ใช้กับสัตว์ในภาษาจีนนั้น พบว่าคำลักษณะนามที่ใช้กับสัตว์ในภาษาจีนสามารถแบ่งได้ตามลักษณะและพฤติกรรมของสัตว์ จึงทำให้เกิดการใช้คำลักษณะนามที่แตกต่างกันออกไปตามรูปลักษณะและพฤติกรรมของสัตว์ ดังนั้นผู้เรียนหรือผู้ที่มีความสนใจในภาษาจีนควรศึกษาและทำความเข้าใจการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนที่เกี่ยวข้องสัตว์ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนจนกระทั่งนำความเคยชินจากการใช้คำลักษณะนามตามอย่างภาษาแม่ไปใช้แทนที่ จนกระทั่งทำให้เกิดการใช้ภาษาผิดพลาด และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในงานวิชาการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการเอ็มเอส. (2554). **ศัพท์จีนกลางสำหรับผู้เริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.
- เจ้าหน่วยชื่อ. (2558). **ศัพท์หมวดไทย-จีน 4,000 คำ**. กรุงเทพฯ: ตาตา.
- ปียนันท์ โพธิ์วัฒน์. (2554). **การศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณะนามในภาษาจีนและภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์สี่อริวิชญ์. (2557). **เริ่มเรียนภาษาจีนด้วยคำศัพท์พื้นฐาน(ฉบับใหม่)**. กรุงเทพฯ: สี่อริวิชญ์.
- พิภู บุชบกและนาถิตา สุธีรนาถ. (2559). **คำศัพท์ไทย-จีน-อังกฤษ**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- พิรญาณ์ สมบุตร. (2554). **การศึกษาปัญหาการใช้ลักษณะนามบอกสิ่งของในภาษาจีนของนักศึกษาไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย) อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ถ่าย เอกสาร.
- สุนทรีย์ ชัยสถาผล. (2543). **การศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณะนามในภาษาจีนกลางกับภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาจีน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Yao Siqi. (2561). **การศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคณ์ “ไ้” ในภาษาจีนและภาษาไทยตามมุมมองทางปริชาน**. วารสารวิเทศศึกษา, 1, 169-195.